

Bezinnen en beginnen

Nieuw beleid vergt bij de invoering altijd extra organisatorische en administratieve inspanningen. Maar naar mate er vóór de invoering van wet- en regelgeving meer diepgaand is nagedacht over de uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van de ermee verbonden verplichtingen, wordt het voor organisaties eenvoudiger om deze door te voeren. Hierdoor blijven de verantwoordings- en controlekosten zo beperkt mogelijk. Zo snijdt het mes aan twee kanten: zowel de politiek als de betrokken organisaties profiteren van de meer effectieve invoering van het nieuwe beleid, tegen zo laag mogelijke kosten van administratie, controle en verantwoording.

De laatste jaren ziet de NBA een almaar groeiende praktijk ontstaan, waarbij de snelle invoering van nieuw beleid meer aandacht lijkt te krijgen dan de uitvoerbaarheid ervan. Grote wetgevingsoperaties komen onder stoom en kokend water tot stand en worden op de kortst mogelijke termijn ingevoerd. Definities moeten nog ingevuld worden, de betrokken sectoren krijgen weinig tijd om de regels in hun administratieve systemen op te nemen en het is onduidelijk hoe ze gecontroleerd moeten worden. Deze invoeringsproblemen ontstijgen regelmatig het niveau van 'kinderziekten' en de lasten van de invoering, controle en verantwoording komen fors hoger uit dan vooraf begroot.

Het is hoog tijd om bij de debatten en de besluitvorming over nieuw beleid meer aandacht te hebben voor de uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van dat beleid en de ermee verbonden verplichtingen. Dit is de belangrijkste boodschap van de in december 2016 verschenen open brief van de NBA met als titel 'Bezinnen en beginnen'.

Drie aanbevelingen

In de open brief staan **drie aanbevelingen** centraal:

1. Verbeter de bestaande uitvoeringstoets op nieuw beleid
2. Maak gebruik van de verplichte invoertermijn, van pilots en van overgangsregelingen
3. Accountants: denk mee bij de totstandkoming van nieuw beleid

Vanuit de maatschappelijke rol en de expertise van de accountant wil de NBA een positieve bijdrage leveren aan de uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van voorgenomen, nieuw beleid. De keuze voor de inrichting van een nieuw pensioenstelsel in Nederland heeft bijvoorbeeld grote gevolgen voor de administratie, verantwoording en controle van pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties. En op het gebied van actuele onderwerpen als de energietransitie en de circulaire economie lijken de bestaande verslaggevingsvoorschriften een belemmerende factor te vormen.

Kinderziekten voorbij

De effectiviteit van nieuw beleid wordt niet alleen bepaald door nieuw bedachte maatregelen in wetgeving vast te leggen. Minstens zo belangrijk zijn de invoering en de naleving ervan in de praktijk. De bereidheid en het enthousiasme van betrokken organisaties om nieuwe bepalingen door te voeren, wordt negatief beïnvloed door de organisatorische rompslomp en de nalevingskosten.

Bij het signaleren van problemen die zich daardoor voordoen verschijnt de accountant veelal als boodschapper van het slechte nieuws.

De NBA wil daarom dat de invoertermijn voor nieuwe wet- en regelgeving wordt verruimd naar vier maanden om invoeringsproblemen te verkleinen. Ook beveelt zij aan om nieuw beleid vooraf beter te toetsen op uitvoerbaarheid en zij roept accountants op om vanuit hun maatschappelijke rol en expertise actief mee te denken bij de totstandkoming van nieuw beleid.

Download

↓ Bezinnen en beginnen : open brief over de invoering van nieuwe wet- en regelgeving	PDF 945,2 kB
↓ Think and act (2016)	PDF 734,77 kB